

просувати договори пенсійного страхування для власних працівників на паритетних умовах, як елементу системи соціальної підтримки працюючих.

Список бібліографічного опису:

1. Корнеєв В. В. Страхування і недержавне пенсійне забезпечення як ресурсокумулятивні сегменти вітчизняного фінансового ринку. Інвестиції: практика та досвід. 2013. № 13. С. 6-9.
2. Національна комісія, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг. Підсумки розвитку системи недержавного пенсійного забезпечення станом на 31.12.2018. URL: https://www.nfp.gov.ua/files/OgliadRinkiv/NPF/NPF_IV_kv%202018.pdf (дата звернення: 20.01.2020).
3. Свідерська І. М., Стойчик В. І. Недержавне пенсійне забезпечення в соціальному та економічному розвитку України. Причорноморські економічні студії. 2017. Вип. 17. С. 217-220.

Reference:

4. Korneev V.V. (2013). Strakhuvannia i nederzhavne pensijne zabezpechennia yak resursokumuliatyvni segment vitchyznianogo finansovogo rynku [Insurance and non-state pension provision as resource-cumulative segments of the domestic financial market]. Investment: practice and experience. Vol. 13, pp. 6-9. [in Ukrainian].
5. National Commission for the Regulation of Financial Services Markets. Pidsumky rozvytku systemy nederzhavnogo pensijnogo zabezpechennia stanom na 31.12.2018 [Results of the development of the non-state pension system as of December 31, 2018]. URL: https://www.nfp.gov.ua/files/OgliadRinkiv/NPF/NPF_IV_kv%202018.pdf (date of appeal: 20.01.2020). [in Ukrainian].
6. Sviderska I. M., Stoichyk V. I. Nederzhavne pensijne zabezpechennia v socialnomu ta ekonomichnomu rozvytku Ukrainy [Non-state pension provision in social and economic development of Ukraine]. Black Sea Economic Studies. 2017. Vol. 17, pp. 217-220. [in Ukrainian].

Рецензент: д.е.н., проф. Шубалий О.М.

DOI: <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2020-1-19>

УДК 331.101.262

Кощій О.В., д.е.н., професор

Луцький національний технічний університет

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ

В статті розглянуто питання забезпеченості національної економіки трудовими ресурсами, виявлено основні проблеми у цій сфері. З'ясовано основні причини зниження рівня забезпеченості України трудовими ресурсами та низької ефективності їх використання, розроблено пропозиції щодо вирішення існуючих проблем.

Ключові слова: трудові ресурси, національна економіка, Україна, ВВП, чисельність населення, старіння нації, трудова міграція, продуктивність праці

Koshchii O.

PROBLEMS AND PROSPECTS OF LABOR RESOURCES DEVELOPMENT IN UKRAINE

The article deals with the issues of providing the national economy with labour resources, and identifies the main problems in this area. The main reasons for the decrease in the level of Ukraine's labour supply and low efficiency of their use are clarified. The proposals for solving existing problems are developed.

Keywords: labour resources, national economy, Ukraine, GDP, population, aging of the nation, labour migration, labour productivity.

Koshchii O. V.

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ТРУДОВЫХ РЕСУРСОВ В УКРАИНЕ

В статье рассмотрены вопросы обеспеченности национальной экономики трудовыми ресурсами, выявлены основные проблемы в этой сфере. Выяснены основные причины снижения уровня обеспеченности Украины трудовыми ресурсами и низкой эффективности их использования, разработаны предложения по решению существующих проблем.

Ключевые слова: трудовые ресурсы, национальная экономика, Украина, ВВП, численность населения, старение нации, трудовая миграция, производительность труда.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Одним з основних багатств національної економіки є трудові ресурси. Саме трудові ресурси та інвестиції згідно основних макроекономічних законів лежать в основі економічного зростання країни [1]. Знання, вміння, творчі здібності людей виступають основною передумовою успішного розвитку національної економіки, визначають спроможність ефективно використовувати всі інші види ресурсів. Тому нині уряди всіх країн приділяють багато уваги покращенню кількісних та якісних характеристик трудових ресурсів, пошуку шляхів їх ефективного використання.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Проблемі належного забезпечення та ефективного використання трудових ресурсів присвятили праці Бараник З. П., Білоус-Сергеєва С. О., Бородін М.О., Дашко І. М., Дискіна А.А., Залунін В. Ф., Карабанова О. В., Кравченко В. В., Сафонова К. С. тощо. Проте кожна країна має свої специфічні аспекти забезпечення та використання трудових ресурсів, в т. ч. і Україна. Крім того, трудові ресурси схильні до змін, що зумовлює необхідність постійного її вивчення.

Цілі статті. Ціль статті полягає у виявленні перспектив та проблем розвитку трудових ресурсів України і розробці пропозицій щодо їх вирішення.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. З трудовими ресурсами в Україні спостерігається загрозлива ситуація, яка в подальшому може стати суттєвою перепорою до розвитку країни. Однією з важливих проблем є зменшення кількості населення в Україні (табл. 1), що провокує до зменшення трудових ресурсів [2].

Таблиця 1

Динаміка чисельності населення України станом на 1 січня, тис. осіб

Роки	Чисельність наявного населення		
	всього	в т. ч.	
		міське	сільське
1990	51838,5	34869,2	16969,3
2000	49429,8	33338,6	16091,2
2010	45962,9	31524,8	14438,1
2011	45778,5	31441,6	14336,9
2012	45633,6	31380,9	14252,7
2013	45553,0	31378,6	14174,4
2014	45426,2	31336,6	14089,6
2015 ¹	42929,3	29673,1	13256,2
2016 ¹	42760,5	29585,0	13175,5
2017 ¹	42584,5	29482,3	13102,2
2018 ¹	42386,4	29371,0	13015,4
2019 ¹	42153,2	29256,7	12896,5

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим і м. Севастополя

Дані таблиці 1 свідчать, що протягом 1990-2019 рр. спостерігалась стійка негативна тенденція до зменшення чисельності населення України. В результаті у 2019 р. чисельність населення була на 18,7 % меншою ніж у 1990 р. При цьому кількість міського населення зменшилась за досліджуваний період на 16,1 %, а сільського – на 24,0 %.

Згідно прогнозу міжнародної консалтингової компанії PricewaterhouseCoopers у 2019 році Україна стане лідером з втрати трудових ресурсів. До 2050 р. при збереженні існуючої негативної тенденції населення України може скоротитися до 27,9 млн. осіб [3].

Гостро в Україні стоїть і проблема старіння нації. Середній вік населення України

невпинно зростає [2] (рис. 1).

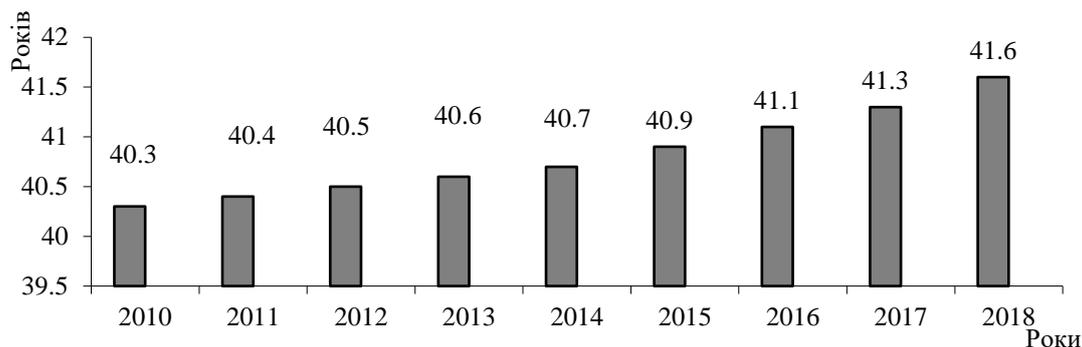

Рис. 1. Динаміка середнього віку населення України станом на кінець року, років

Дані рисунку 1 свідчать, що станом на кінець 2018 р. середній вік населення України становив 41,6 роки, що було на 3,2 % більше рівня 2010 р.

Нині Україна входить в 30 найстаріших країн світу за часткою осіб віком 60 років і більше. При цьому негативна тенденція до старіння нації в майбутньому буде лише загострюватись. Відповідно до національного демографічного прогнозу до 2025 р. в Україні частка осіб старше 60 років становитиме 25 % загальної чисельності населення, віком 65 років і більше – 18,4 %, а в 2030 р. – більш ніж 26 % і понад 20 % відповідно [4]. Це негативно відображається на якості трудових ресурсів і створює суттєві загрози для розвитку національної економіки у майбутньому. Уже через 10 років пенсіонерів в Україні буде вдвічі більше, ніж працівників. Якщо нічого не робити, дисбаланс між працюючими та пенсіонерами буде критичний. Реальна кількість працівників у формальному секторі економіки може знизитися до 8-10 млн. осіб. У той же час кількість пенсіонерів збільшиться до 13-16 млн. осіб. Через 20-30 років бюджетні дотації до Пенсійного фонду, за оцінками UIF, складуть 50 % усіх Державних витрат [3]. За таких умов національна економіка не зможе належним чином розвиватися, а українці все активніше будуть емігрувати. В результаті може виникнути ситуація критичного зменшення трудових ресурсів в країні. ВВП просто нікому буде створювати.

Для виявлення впливу чисельності економічно активного населення в Україні на економічний розвиток було побудовано регресійне рівняння, яке відображає залежність ВВП від кількості економічно активного населення (X). Вихідні дані для побудови моделі представлені в таблиці 2 [2].

Таблиця 2

Вихідні дані

Роки	ВВП у фактичних цінах, млн грн	Індекси-дефлятори		ВВП у цінах 2010 р., млн грн	Чисельність економічно активного населення в Україні у віці 15-70 років ¹ , тис осіб
		% до попереднього року	% до 2010 р.		
2010	1079346	100,0	100,0	1079346	20894,1
2011	1299991	114,2	114,2	1138346	20893,0
2012	1404669	107,8	123,1	1141080	20851,2
2013	1465198	104,3	128,4	1141120	20824,6
2014	1586915	115,9	148,8	1066475	19920,9
2015	1988544	138,9	206,7	962044	18097,9
2016	2385367	117,1	242,1	985282	17955,1
2017	2983882	122,1	295,5	1009774	17854,4
2018	3558706	115,4	341,1	1043303	17939,5

Побудоване регресійне рівняння має наступний вигляд:

$$\text{ВВП} = 246709,4 + 41,9X. \quad (1)$$

Регресійне рівняння засвідчує, що збільшення чисельності економічно активного населення на одну тисячу осіб, призводить до зростання ВВП на 41,9 млн грн і навпаки.

Спостерігалась в Україні негативна тенденція до зменшення кількості зайнятого населення (табл. 3) [2].

Таблиця 3

Зайняте населення за видами економічної діяльності у 2012-2018 роках¹, тис осіб

	Роки						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Усього зайнято	19261,4	19314,2	18073,3	16443,2	16276,9	16156,4	16360,9
Сільське, лісове та рибне господарство	3308,5	3389,0	3091,4	2870,6	2866,5	2860,7	2937,6
Промисловість	3236,7	3170,0	2898,2	2573,9	2494,8	2440,6	2426,0
Будівництво	836,4	841,1	746,4	642,1	644,5	644,3	665,3
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	4160,2	4269,5	3965,7	3510,7	3516,2	3525,8	3654,7
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	1150,9	1163,6	1113,4	998,0	997,2	991,6	995,1
Тимчасове розміщування й організація харчування	326,7	328,9	309,1	277,3	276,7	276,3	283,0
Інформація та телекомунікації	297,9	299,9	284,8	272,9	275,2	274,1	280,3
Фінансова та страхова діяльність	315,8	306,2	286,8	243,6	225,6	215,9	214,0
Операції з нерухомим майном	322,2	314,3	286,1	268,3	255,5	252,3	259,4
Професійна, наукова та технічна діяльність	504,1	493,6	456,0	422,9	428,1	415,8	437,9
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	343,9	343,3	334,3	298,6	304,3	297,9	304,3
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	1003,6 ²	962,3	959,5 ²	974,5 ²	973,1	979,7	939,3
Освіта	1633,2	1611,2	1587,7	1496,5	1441,4	1423,4	1416,5
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	1181,4	1171,8	1150,5	1040,7	1030,4	1013,6	995,4
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	225,6	226,5	221,2	207,9	201,6	199,8	196,9
Інші види економічної діяльності	414,3	423,0	382,2	344,7	345,8	344,6	355,2

¹ Розподіл загальної кількості зайнятого населення за видами економічної діяльності здійснено на основі комплексної оцінки шляхом інтеграції даних вибіркового обстеження населення (домогосподарств) з питань економічної активності, державних статистичних спостережень підприємств і адміністративної звітності. Дані за 2012-2017 роки наведено без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя, з 2015 року – також без частини тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей. ² Ураховано кількість тимчасових працівників, які були залучені до підготовки та проведення виборів: у 2012 році – до Верховної Ради України; у 2014 році – Президента України та до Верховної Ради України; у 2015 році – депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів.

У 2018 р. в Україні нараховувалось 16360,9 тис. зайнятих осіб, що було на 15,1 % менше рівня 2012 р. У 2018 р. в Україні найбільша кількість людей була зайнята у оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів (22,3 %), другу позицію за кількістю зайнятих посіло сільське, лісове та рибне господарство (18,0 %), а третю позицію – промисловість (14,8 %).

Для виявлення впливу кількості зайнятого населення на економічний розвиток було побудовано регресійне рівняння, яке відображає залежність ВВП від кількості зайнятого населення (X).

Побудоване регресійне рівняння має наступний вигляд:

$$\text{ВВП} = 310202 + 42,3X. \quad (2)$$

Регресійне рівняння засвідчує, що зростання кількості зайнятого населення на одну тисячу осіб призводить до збільшення ВВП на 42,3 млн грн.

Крім того в Україні спостерігаються диспропорції структури попиту/пропозиції на ринку праці з точки зору кваліфікаційно-професійних характеристик робочої сили. Зокрема на ринку яскраво спостерігається дефіцит працівників робітничих професій, медпрацівників тощо.

Ще однією важливою проблемою для національної економіки є високий рівень трудової міграції українців. Робоча сила – це економічний ресурс. Еміграція призводить до його втрати. Україна знаходиться на п'ятому місці в світі за кількістю трудових емігрантів, пропускаючи вперед Мексику, Індію, Росію і Китай [5]. На думку фахівців фактор міграції є другим за величиною впливу на приріст валового продукту після інвестицій [1]. Так на постійній основі за кордоном працевлаштовані понад 3,2 мільйона громадян України. В цілому участь у трудовій міграції приймає до 9 мільйонів українських громадян [6]. Це власне ті трудові ресурси, які б потенційно могли працювати на благо національної економіки, в той же час вони працюють на користь інших країн.

У 2017 році обсяг переказів українських трудових мігрантів сягнув 9,3 млрд. дол. Це майже 10 % від ВВП і 22 % від експорту країни. У 2018 році орієнтовно розмір грошових переказів сягнув до 11 млрд. дол. Обсяг ВВП, який українці створюють в країнах свого перебування, сумарно оцінюються аналітиками у 30-35 млрд. дол. Україна сьогодні стає експортером трудової сили та мізків. З відповідною користю українці могли б працювати на благо України, наповнювати національний бюджет тощо. Таким чином, ми нині маємо колосальні втрати лише від трудової міграції.

Високий рівень трудової міграції українців провокують незадовільні умови роботи в Україні, а в першу чергу низький розмір заробітної плати. Так, наприклад, середня зарплата в Польщі в 2017 році була 50,8 тис. злотих (близько 13,5 тис. дол. США в рік), в Португалії – 17 тис. євро в рік, в Іспанії – 28 тис. євро, а в Україні вона становила менше 100 тис. грн (орієнтовно 3820 дол. в рік).

Ще однією проблемою є високий оборот робочої сили в Україні (табл. 4) [2].

Таблиця 4

Оборот робочої сили в Україні¹

Роки	Середньооблікова кількість штатних працівників ² , тис. осіб	Коефіцієнт обороту робочої сили ²	
		по прийому у % до середньооблікової кількості штатних працівників	по звільненню
2010	10 262	25,0	27,7
2011	10 083	28,3	30,5
2012	10 123	26,1	29,9
2013	9 720	26,6	30,3
2014	8 959	22,8	30,3
2015	8 065	24,0	30,2
2016	7 868	26,1	29,2
2017	7 679	30,5	31,8
2018	7 661	29,2	31,6

¹ Дані за 2010-2014 рр. наведено без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя, за 2015-2017 рік – також без частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях. ² Дані наведено по підприємствах, установах, організаціях та їхніх відокремлених підрозділах із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб.

Дані таблиці 4 свідчать, що протягом 2010-2018 рр. коефіцієнти з прийому та звільнення працівників в Україні мали високе значення. За даними Міністерства соціальної політики України нині у державі найвищий рівень плинності кадрів в Європі – за рік кожен п'ятий робітник звільняється і підприємства вимушені знову шукати нових людей [7]. Це може бути зумовлено невдоволенням працівників умовами праці на вітчизняних підприємствах, та постійним пошуком кращих робочих місць. Висока плинність персоналу як правило спричиняє до зниження продуктивності праці та негативно відображається на розвитку підприємств та національної економіки в цілому.

Якісні характеристики робочої сили в країні суттєво залежать від рівня освіти і професійної підготовки. Для національної економіки характерні доволі прийнятні позиції за рівнем освіти і професійної підготовки (табл. 5) [8].

Таблиця 5

Рейтинг України за рівнем вищої освіти і професійної підготовки

Показники	Роки			
	2014-2015 (144 країни)	2015-2016 (140 країн)	2016-2017 (138 країн)	2017-2018 (137 країн)
Вища освіта і професійна підготовка	40	34	33	35
1. Частка освіти	14	14	11	16
2. Якість освіти	65	46	46	49
3. Навчання за місцем роботи	88	74	85	79

Так у 2017-2018 рр. Україна за рівнем вищої освіти і професійної підготовки зайняла 35 позицію серед 137 країн світу, що було на 5 позицій краще ніж у 2014-2015 рр. Однак в освітній сфері виникають проблеми щодо якості надання освітніх послуг. Так за якістю освіти Україна у 2017-2018 рр. займала 49 місце серед 137 країн світу.

Нині в Україні гостро стоїть проблема підвищення ефективності використання трудових ресурсів. Так продуктивність праці в Україні в 8,8 рази нижча ніж в Люксембурзі, в 5,9 раза менша ніж в Німеччині, в 2,7 раза менша ніж в Польщі (рис. 2). Таким чином в Україні має місце низька ефективність використання трудових ресурсів, що є негативним явищем.

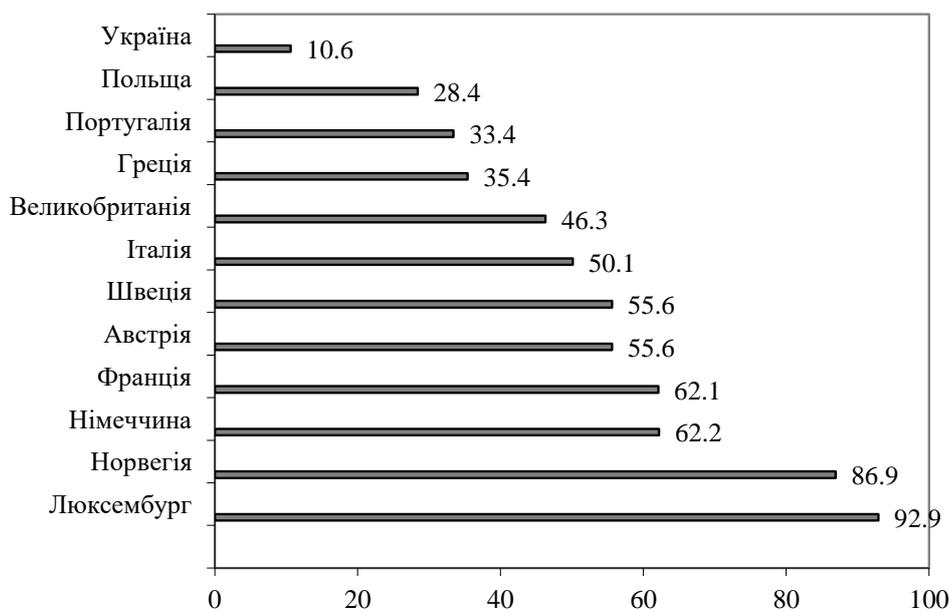

Рис. 2. Продуктивність праці, дол./людино-година

В цілому за ефективністю ринку праці Україна займає незадовільні позиції (табл. 6). Так за ефективністю ринку праці Україна у 2017-2018 рр. посіла 86 місце серед 137 країн світу, що було на 6 позицій гірше ніж у 2014-2015 рр. (80 позиція серед 144 країн світу) [8].

Таблиця 6

Рейтинг України за ефективністю ринку праці

Показники	Роки			
	2014-2015 (144 країни)	2015-2016 (140 країн)	2016-2017 (138 країн)	2017-2018 (137 країн)
Ефективність ринку праці	80	56	73	86
1. Гнучкість	89	66	73	94
-гнучкість визначення заробітної плати	77	71	81	126
-вплив оподаткування на стимули до роботи	135	121	124	124
2. Використання талантів	70	58	69	80
-здатність країни утримувати таланти	132	114	127	129
-здатність країни залучати таланти	130	97	93	106

Особливо низькі позиції Україна займає за здатністю утримувати таланти. З іншого боку національна економіка не демонструє спроможності до їх залучення. Це говорить про те, що для національної економіки характерна тенденція до втрати обдарованих, висококваліфікованих працівників, які спроможні демонструвати високі показники діяльності, та неспроможність їх залучити.

Висновки. Таким чином, нині для України притаманна наявність цілого ряду гострих проблем у сфері управління трудовими ресурсами. Серед наявних проблем особливо гострими, на нашу думку, є: зменшення чисельності населення України, старіння нації, висока трудова міграція українців, низький рівень заробітної плати на українських підприємства, низька продуктивність праці, втрата національною економікою талановитих фахівців тощо. Всі ці питання потребують негайного вирішення, тому що нині саме трудові ресурси визначальним чином впливають на розвиток національної економіки, визначають її спроможність розвиватися у майбутньому та залишатися конкурентоспроможною на світовому ринку. Для нарощування та підвищення ефективності використання трудових ресурсів в Україні слід приділити увагу наступному: підвищенню розміру заробітної плати, створенню дієвої системи мотивації вітчизняних працівників до трудової діяльності, створенню сприятливих умов праці, сприянню підвищенню народжуваності, створенню сприятливих умов для розвитку та самореалізації талановитих працівників, залученню талановитих працівників з інших країн тощо.

Список бібліографічного опису:

1. А от Україна експортує працелюбні руки і толкові голови. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2537070-a-ot-ukraina-eksportue-pracelubni-ruki-i-tolkovi-golovi-poki-so.html>.
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Демографічна криза в Україні: через 10 років на одного працюючого буде два пенсіонери. URL: <http://employers.org.ua/news/id1769>.
4. Старіння нації: Україна опинилася в тридцятці країн з найбільшою кількістю людей старше 60. URL: <https://ukranews.com/ua/news/544138-starinnya-nacii-ukraina-opynylasya-v-trydycyatci-krain-z-naybilshoyu-kilkistyulyudey-starshe-60>.
5. Білоус-Сергеева С. О., Сафонова К. С. Проблема трудової міграції в Україні. Її вплив на економіку країни. URL: http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/16256/34_2017_p327-335.pdf?sequence=1.
6. Рева підрахував кількість українських заробітчан. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2018/07/03/novyna/suspilstvo/revapidrahuvav-kilkistukrayinskyx-zarobitchan>.
7. Міграція з України зростає і наближається до критичної. URL: <https://nv.ua/ukr/ukraine/events/mihratsija-z-ukrajini-zrostaie-i-nablizhajetsja-dokritichnoji-2462687.html>.
8. Позиція України у рейтингу країн світу за індексом глобальної конкурентоспроможності 2017-2018. URL: <http://edclub.com.ua/analitika/pozycja-ukrayiny-v-reytingu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-2>.

References:

1. A ot Ukraina eksportuie pratseliubni ruki i tolkovi holovy [Ukraine exports hard-working hands and smart heads]. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2537070-a-ot-ukraina-eksportue-pracelubni-ruki-i-tolkovi-golovi-poki-so.html>.
2. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Demografichna kryza v Ukraini: cherez 10 rokiv na odnogo pratsiuiuchoho bude dva pensioner [Demographic crisis in Ukraine: in 10 years, there will be two pensioners per employee]. URL: <http://employers.org.ua/news/id1769>.
4. Starinnia natsii: Ukraina opynylasia v trydtsiatsi krain z naibilshoiu kilkistiu liudei starshe 60 [Aging of the nation: Ukraine was in the top thirty countries with the largest number of people over 60]. URL: <https://ukranews.com/ua/news/544138-starinnya-nacii-ukraina-opynylasya-v-trydtsyatci-krain-z-naybilshoyu-kilkistyu-lyudey-starshe-60>.
5. Bilous-Sergieieva S., Safonova K. Problema trydovoi mihratsii v Ukraini. Yii vplyv na ekonomiky krainy [The problem of labour migration in Ukraine. Its impact on the country's economy]. URL: http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/16256/34_2017_p327-335.pdf?sequence=1.
6. Reva pidrakhuvav kilkist ukrainskykh zarobitchan [Reva has estimated the number of Ukrainian workers]. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2018/07/03/novyna/suspilstvo/rev-a-pidrakhuvav-kilkist-ukrayinskykh-zarobitchan>.
7. Mihratsiia z Ukrainy zrostaie i nablyzhaietsia do krytychnoi [Migration from Ukraine is growing and is approaching a critical point]. URL: <https://nv.ua/ukr/ukraine/events/mihratsija-z-ukrajini-zrostaje-i-nablizhajetsja-dokriticnoji-2462687.html>.
8. Pozytiia Ukrainy u reitynhy krain svity za indeksom hlobalnoi konkurentospromozhnosti 2017-2018 [Ukraine's position in the ranking of world countries on the global competitiveness index 2017-2018]. URL: <http://edclub.com.ua/analityka/pozyciya-ukrayiny-v-reytingu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-2>.

DOI: <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2020-1-20>

УДК 331.5

Шубала І. В., к.е.н., доцент

Гордійчук А.І., к.е.н., доцент

Луцький національний технічний університет

ОЦІНКА ТЕНДЕНЦІЙ ЕКОНОМІЧНО АКТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ РЕГІОНУ

У статті вивчено тенденції зміни показників, що характеризують економічно активну складову людського капіталу у Волинській області.

Ключові слова: людський капітал, економічна активність, населення, зайняті, безробітні, штатні працівники.

Шубала І.В., Гордійчук А.І.

ОЦЕНКА ТЕНДЕНЦИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИ АКТИВНОЙ СОСТАВЛЯЮЩЕЙ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА РЕГИОНА

В статье изучены тенденции изменения показателей, характеризующих экономически активную составляющую человеческого капитала в Волынской области.

Ключевые слова: человеческий капитал, экономическая активность, население, занятые, безработные, штатные работники.

Shubala I., Gordiychuk A.

ASSESSMENT OF TRENDS OF ECONOMICALLY ACTIVE COMPONENT OF THE HUMAN CAPITAL OF THE REGION

The article studies the trends in the indicators characterizing the economically active component of human capital in the Volyn region.

Key words: human capital, economic activity, population, employed, unemployed, full-time workers.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Формування та розвиток людського капіталу